

GORIŠKA STRAŽA

Izdaja vsako sredo opoldne. Velja za celo leto 12 lir, za en mesec 1 L. za inozemstvo 20 L.; posamezne številke 20 stot.
— Uredništvo in uprava: ul. Vetturini 9. —
— ODGOVORNI UREDNIK: ROMAN CEJ. —

Ne bojte se klevetnikov! Ideja, ki je pravična, razleza tiho svoje korenine v zemljo in razleza svoje sile v mo-gočne, vrhovi, v katerih vihaji samo sume a jih ne pre-magajo.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se plačajo naprej in stanejo 4 lire v visočini enega cm v enem stolpu.
— List izdaja konsorcij »GORIŠKE STRAŽE«. —
— Tisk »NARODNE TISKARNE« v Gorici. —

Kam gremo?

Obris svetovnega požara so se še vidni. Ni je človeške sile ne modrosti, ki bi mogla v dveh letih popraviti to, kar je vničal pohlep v celi vrsti vojnih let, če tudi vse svojo dobro voljo in moči zastavi v to. Toda napredek bi v tem slučaju bil mogoč, Evropa bi se celila, kulturne in materialne vrednote bi se zopet množile. Vidimo pa, da je Evropa danes razruvana tako kot poprej, da se mir ni sklepal radi miru, ampak radi živalskega pohlepa in slišali smo že strašne besede, da se mora svet obnoviti in okrepiti za — nove vojne.

To dejstvo daje delavnemu ljudstvu obilo snovi za razmišljanje. Ono je tisti vir, iz katerega krvi kujejo svetovni dobičkarji svoje zlatnike. Delovno ljudstvo se jasno zaveda, da bi ne bilo treba celoga paternoštra novih konferenc, če bi bila prva konferenca taka, kakor jo želi Bog in vsak pošten človek. Saj je znan izraz generala Smutsa o verzaški konferenci: »Še nikoli nisem videl takega peklenškega kotla, v katerem bi se kuhale tolike človeške strasti, lakomnost, maščevalnost in požrešnost kakor na pariški konferenci.« Nad verzaško konferenco ni bil razočaran samo ta zastopnik južne Afrike, razočarani smo bili tudi mi, razočaran je bil vsak, ki pošteno misli in čuti. Zakaj je bil vsak, ki pošteno misli in čuti. Zakaj na verzaški konferenci so ločili narode v več in manj vredne, ne po svojem srcu in značaju, ampak po svoji sabli. Naredili so sužnje in gospodarje, milijonom ljudi so zvezali roke in jim veleli, naj v senci bajonetov kujejo cekine. To ni mogoče. Zato iščejo po vseh konferencah tiste čudovite možnosti, da bo mrlič živ in delal.

Čas je strog sodnik. Manskaj so se diplomati že naučili v teku teh par let. Celo proti Rusiji so postali bolj popustljivi, a enega se niso še naučili, da mora njih delo voditi le živa vera v pravico, če hočejo, da bodo imeli trajen uspeh. Tega pa pri njih ni. Vsi glasovi, ki so se jih od krvi nasičeni in miru ter pravice žejni ljudje oklenili kot rešilnega pasu, so izgubili. Na njih mesto je stopilo maščevanje, sebičnost, šovinizem in narekuje narodom in slojem: Ubogaj ali pogini!

Ta zistem se ni uveljavil samo na verzaški in na drugih konferencah. Ta zistem, ki krči pest vseh pravičnih, se je zaril tudi v notranjost držav. Kako žalostno dejstvo je, da je moral minister Schan-

zer povedati odkrito, da vojaška oblast ni storila vsega potrebnega, da se prepreči reški incidenti. Ta zistem je tudi kriv, da se moramo boriti za nekaj tako samo po sebi umevnega kot je deželna avtonomija. Ta zistem je tudi kriv, da še danes nimamo svojih šolskih pravic. Ta zistem je kriv nešteti nasilstev, ki so se izvršila nad nami. Življenske važnosti za naš narod in za vsakega našega človeka je, da ta zistem vržemo ob tla že pri nas doma in pomagamo preobraziti Evropo v zmislu pravice in medsebojne ljubezni. Zakaj nismo mi sami, ki smo enakih misli. Nešteto delovnega ljudstva po drugih državah je, ki jih vodi isto načelo. Ko bodo njih zastopniki stopili skupaj na bodoči konferenci, smemo upati, da čas pravega miru ni več daleč.

Če pa hočemo, da bomo to dosegli, se moramo preroditi notranje, po načelih ljubezni in dela, po načelih krščanstva v dejanju, ne samo v besedi. To je eno. Drugo pa je, da moramo vse svoje poštene sile združiti v krepko organizacijo, ki bo predstavljala našo emotno voljo in bo znala našim zahtevam utirati svobodno pot. Potem se ne bomo več vpraševali: »Kam plovemo?« Vedeli bomo: »Tja plovemo, kjer bomo svobodni narod med svobodnimi narodi, enakovredni med enakovrednimi in kjer bomo mogli posvetiti vse svoje sile in zmožnosti v procvit celokupnega človeštva.«

Izmenjava avstro-ogrskih kron.

Deželni odbor goriški je uvidel pri proučevanju v zadnjem času izdanih odredb glede izmenjave avstro-ogrskih kron, ki jih še imajo v Julijski Benečiji bivajoči državljani, da je popolnoma nemogoče, da bi se vsi lastniki takih bankovcev mogli ravnati v svrhu čuvanja lastnih interesov po izdanih navodilih in se je radi tega obrnil na pristojna osrednja in krajevna oblastva s sledečim brzojavom, s katerim zahteva, da se z vso pospešnostjo izdajo taki ukrepi, ki odpravljajo potrebam ljudstva.

»Osrednjemu uradu za nove dežele in zakladnemu ministerstvu v Rimu: Z obvestilom z dne 14. marca 626-997 je glavni civilni komisariat odredil položiti

te avstro-ogrskih kron do 20. marca pri emisijskih bankah z edino obvezo državnega zaklada, da izplača položiteljem toliko, kolikor bi jim šlo pri razdelitvi aktiv avstro-ogrške banke. Določeni tok je prekratek, da bi moglo ljudstvo zadostiti odredbi. Ta odredba je po drugi strani za mnoge posestnike kron jako škodljiva, ker jemlje pravice posestnikom krop, ki imajo vse pogoje, da bi se poslužili poznejše izmenjave, kakor je bila odredjena s členom 2. zakona o končni izmenjavi valute. Ker ne more upravna odredba razveljavljati pravice, ki je bila pridobljena po zakonu, je potrebno, da se dajo ljudstvu gotova in trdna navodila. Tudi v tem pogledu je potrebno nadaljevanje roka in izdajanje nove jasne in natančne odredbe. Prosim posredovanja, da se storijo potrebni ukrepi.

Dr. Pettarin.

Enak brzojav se je poslal tudi glavnemu civilnemu komisariatu v Trstu.

Rimska zbornica.

Dne 15. t. m. je bila otvorjena zbornica. Min. preds. de Facta je povdarjal, da je v prvi vrsti potreben državni mir. Cilj vlade je torej pomirjenje za vsako ceno. Želja po pomirjenju je želja vseh in vlada bo uporabila vsa sredstva, ki jih ima na razpolago, da udeleži to splošno željo. Država dobi toliko večjo moč, v kolikor dokaže, da je njeno geslo: absolutna enakopravnost v pravicah, enaka odgovornost nasproti kršenju javnega prava. Najstrožja nepristranost v izvrševanju zakona ustvarja treznost in zaupanje.

Svoje politiko nasproti Rusiji hoče Italija postaviti na podlago liberalizma. S kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev — je nadaljeval Facta — nameravamo vpostaviti odnose dobrega sosedstva in koristnih trgovskih stikov.

De Nikola kot predsednik zbornice je položil demisijo. Za ministra osvobojenih pokrajin je bil imenovan Maggiorino Ferraris.

Dne 17. je govoril minister Schanzer o reškem vprašanju par odločnih besed; med drugim:

»Reško vprašanje zadeva globoko italijanska čustva, toda snie se promatrati edino-le z mednarodnega stališča. Z rapalsko pogodbo se je Italija svedčano obvezala, da bo priznavala in spoštovala svobodo in neodvisnost reške države. Če

bi ne držala te obveze, bi padla s stopnje večevlasti in bi ne mogla imeti nikakega ugleda v zboru narodov.«

V vojaških krogih se je vdomačila nekaka popustljivost nasproti vsemu, kar se vrši na Reki. Toda ni dopustno, da sicer velikodušna čustva motijo vojaško disciplino.

»Treba je gledati dejanskim razmeram v oči. Reka bo lahko živela in napredovala samo na podlagi določenih dogovorov med Italijo in državo, ki hrani reško trgovino.«

»Tisti, ki bi hoteli peljati vlado po poti, ki je v navzkrižju z mednarodnimi dogovori, naj premislijo, v kako nevarnost spravljajo Italijo. In naj pomislijo tudi, da predstojita konferenci v Parizu in Genovi, kateri poslednji bi Italija ne mogla dostojno predsedovati, če se ne vzpostavi v plemenitem mestu ob Jadranu mir, red in zakon.«

Nato se je vršila v zbornici še razprava o vladnih izjavah.

Na noge rod hrpinov!

V nedeljo, dne 2. aprila se bo vršil velik, manifestacijski shod vojnih oškodovancev v Gorici.

Naša dežela je potrosila tisoče in tisoče na poteh, ki so jih imeli vojni oškodovanci radi prenesramnega ravnanja oblasti pri reševanju prošnji za vojno odškodnino. Časopisje je pozivljalo, opozarjalo, rotilo oblasti, da napravijo red pri reševanju tega vprašanja; državni poslanci so ob vsaki priliki pozivljali vlado, da posveča vprašanju vojne odškodnine največjo pozornost; ustanovili smo v Gorici skupni agitacijski odbor za zadeve vojne odškodnine; pošiljali smo brzojavko za brzojavko na razna ministrstva v Rim; ljudstvo je na mnogih shodih izreklo svoje ogorčenje nad protiljudskim postopanjem vlade; pošiljali smo deputacijo za deputacijo v Rim, v Trst, k vicegeneralnemu komisariatu v Gorici!

Koliko truda, koliko dela je v vsem tem? Oblasti in vlada so vedno obljubljale, da bodo pravične, da bodo upoštevale opravljene pritožbe vojnih oškodovancev — toda danes je vsa dežela brez razlike strank in narodnosti enotnega prepričanja, da je vlada v večini slučajev ostala samo pri obljubah.

Zato so se odločili vojni oškodovanci, da bodo govorili na manifestacijskem, protestnem shodu v nedeljo, dne 2. aprila z vlado ZADNJO besedo. Na tem mani-

Dan plačila.

IV. (9.)

Patrijarh Ludovik della Torre je bil slabe volje. Zrl je v listine, ki so ležale pred njim razgrnjene in se nestrpno premetel na svojem oblažinjenem stolu. Zdaj se je ves zagrebel v misli, zdaj je zopet uprl oči na počrnelo visoko steno prostorne izbe svojega oglejskega dvorca; na stenah ni našel razvozljanje svoje uganke, mirko so ga gledali njegovi predniki, ognjeni v dostojanstvena oblačila, okinčani z grbi in napis, in okamenele so bile njih poteze.

Dvignil se je in stopil k oknu. Spodaj so bila drevesa in oko je šlo daleč tja po ravnini, ki je tonila v neskončnost, in se prelivala v pomladnem solncu; njegova roka je počivala za hip na čelu, nato se je zdrznil.

»Kaj mislim? Kaj hočem? Vsa ta zemlja je tvoja, Gospod, jaz sem samo tvoj služabnik, ki jo upravljam po svoji šibki moči.«

Ludovik se je pogosto našel v razdvojenosti, ko je visel med dvema zlema in je bila izbira težka. In veliko je zlá na svetu! Kamor sežeš, si dosegel hudo. Ludovik je kljub uspehom, ki jih je doživljal, čutil, da je na dnu teh uspehov mnogo praznote, ki je ne more zapolniti.

Goriška grofica Katarina mu je ob grofovi odsotnosti darovala nazaj Tolminko, radi katerega se je pehal on in

njegovi predniki. Celo kri je tekla. Z avstrijskim vojvodom se je bojeval za Venceno. Ob novem letu se je obrnila sreča na njegovo stran. Dobil je dolgo in drago pravdo. Bilo mu je, kot da jo je izgubil. Kdo ima dobiček? Tuji knez, ki sploh ni videl Vencene in je pravdo izgubil, ali on in njegovi, ki mu je ostala. Tuji vojaki so mu prelezli deželo, prepodili trgovce, vite zi so se mu odtujili, ki so nemškimi plačancem dajali zavetja proti njemu - patrijarhu, razbojniki so se razmnožili, cerkve izpraznile. Vojaki so šli, kuga je ostala. To je grenak sadež dobljene pravde.

Danes je dežela nezadovoljna, blagajne so prazne, ceste zapuščene....

Ko se je spomnil na trgovce, je stopil naglo k nizkim vratom, ki so peljale v sosednjo sobo in poklical.

»Jakob!«

Mal možiček je stopil, že čisto sivolas, imel je majhne, bistre oči.

»Kdo, si dejal, da želi govoriti z menoj?«

»Čedadci, prečastni!«

»Ali si jim dejal, da sem danes preobložen s posli.«

»Dejal sem, ali se ne dajo odgnati. Dejali so, da bodo počakali in res že čakajo tri dni.«

»Že tri dni, in so prišli šele včeraj k meni?« se je začudil patrijarh.

»Dvakrat sem jih jaz zapodil, prečastni! In lokav nasmeš mu je zaigral krog usten.

Tudi patrijarh se je nasmehnil. Pomislil je, nato je dejal kot v opravičilo: »Nisem jih mislil napoditi. Toda ne ljubim besed, če ne morem pokazati dejanj. Kadar pridejo, jih pripelji.«

»Zunaj čakajo. Darove imajo s seboj.«

»Darov ne sprejemam.« se je okrenil naglo patrijarh. »Recite jim, naj opravijo naglo, ker nimam časa. Ali je tudi kaj trgovcev vmes.«

»Ne samo čedadskih. Tudi drugi so, da pričajo, kako je.«

»Dobro. Pojdi!«

Starec je odšel. Patrijarh se je parkrat izprehodil po sobi gori in dol, postal in pomislil za trenutek. Nato je stopil naglo k vratom in jih zopet odprl:

»Jakob.«

»Želite, prečastni?«

»Recite jim, naj pridejo jutri. Treba je, da še enkrat premislim do dna.«

»Moramo najti izhod.« je mrmral sam zase. »Sicer se ni ljudstvo upre. Stališče, ki sem si ga vtrdil z uspehi, bo zrahljano.«

×

Ko je stopil čez pol ure eden izmed kanonikov katedrale — njegov svetovalec — v patrijarhovo sobo, ga je našel globoko zamišljenega s prstom na čelu. Dvignil je glavo, pokazal mu stol in dejal.

»Prav prihajaš.«

»Kaj misliš, brat?« je izgovoril zadnjo besedo posebno sladko, edini, ki je sinel patrijarha med štirimi očmi tako imenovat.

»Vidim nekoga«, je govoril patrijarh s počasnim glasom, »ki je zmagal in je bil premagan, ki dirja same sile in je šibek ter si ne more pomagati kot dete v plencah. Z levom se je boril in ga ubil pa so se mu zaredili gadi v postelji.«

»O kom govoriš, brat?«

»O sebi govorim. O naši deželi govorim. O našem ljudstvu govorim.«

»Gledam, a nič tega ne vidim«, je dejal kanonik povdarno. »S samimi uspehi si kronam, brat. Moč patrijarhovine raste, ž njo tudi moč cerkve.«

Patrijarh je dvignil glavo visoko in povzel s povzdignjenim glasom: »Ne moč patrijarhovine ne moč cerkve se ne javljata v uspehih na zunaj, ampak v zadovoljnosti in krščanskem življenju ljudstva.«

»Morda prav govoriš. A še vedno mi ni jasno, kaj pomeni to.«

»To pomeni, da je ljudstvo izmogan, nezadovoljno, da ni zaslužka, da so ropi in umori na cestah, da se roka blagostanja odvrača od naših mest.«

»Če je tako, potem je slabo. Ali ni pomoci?« je padel kanonik v turobnost.

»Je pomoč. Izmisli sem si jo. Napraviti red. Splesti bič in kruto pregnati vse. Ali bi ne dajal odgovor pred Bogom, če ne bi zlu odlomil konico?«

»Amen«, je dejal kanonik in se je poslovil, obljubivši, da bo prisostvoval drugi dan razgovorom s Čedadci in trgovci.

(Dalje.)

festacijskem shodu mora biti izražen v discipliniranem nastopu slovenskega in furlanskega ljudstva ves srd. vse ogorčenje nad krivičnim, protizakonitim postopanjem vlade z vojnimi oškodovanci.

Predpogoj, da ta shod uspe — je disciplina, izvrstna organizacija in množična udeležba.

Natančga navodila za organizacijo protestnega shoda vojnih oškodovancev priložimo v prihodnji številki »Goriške Straže« in v »Edinosti«.

Vestnik Kmetско delavske zveze.

Kmetska in delavska zveza je priredila v nedeljo 19. marca na Vipavskem 8. javnih shodov.

Shodi so se vršili v St. Vidu, Šturjah, Vrhpolju, Gočah, Colu, Budanjih, na Slapu in Planini.

Na shodih so govorili: državni posl. Šček, dr. Engelbert Besednjak, dr. Josip Bitežnik in urednik »Gospodarskega lista« Kemperle Leopold.

Vsi shodi so bili dobro obiskani.

Na shodih so se sprejele sledeče resolucije:

1. Kmetje in delavci Vipavske doline dvigamo svoj glas za ohranitev deželne, občinske in šolske avtonomije novih pokrajin. S posebno odločnostjo zahtevamo, da se nemudoma in brez obotavljanja skliče deželni šolski svet. Vsako kršenje in manjšanje deželne samouprave smatramo za napad na najsvetejše pravice kmetskega in delavskega ljudstva, ki hoče na svoji zemlji samo odločati o svojem gospodarskem in političnem življenju. Ljudstvo ne potrebuje varuhov in se upira samovolji ošabnega in protiljudskega birokratizma. Zivela ljudska samouprava!

Izrekamo popolno zaupanje našim zastopnikom v izrednem deželnem odboru in jih pozivamo, naj vztrajajo v boju za ohranitev naše avtonomije.

2. Z gnusom in ogorčenostjo ugotavljamo, da se je truma roparskih kapitalistov vrgla na naše vode in nam jih hotela iztrgati. Naravnih zakladov, ki jih je Bog dal našemu ljudstvu, ne bo kradla peščica tujih podjetnikov. Organizirano ljudstvo Goriške kliče vladi in tujim izkoriščevalcem na ves glas: proč roké od naše lastnine!

Pozivamo vse občine dežele, da pristopijo v meddeželno zadrugo »Juljskih vodnih elektrarn«.

3. Pozdravljamo z zadoščenjem, da se je na zadnji seji političnega društva »Edinosti« sklenila reforma celokupne politične organizacije našega ljudstva. — Pozdravljamo s posebno zadovoljnostjo, da bo goriška dežela imela posebno in samostojno politično organizacijo. S tem se je odprla pot k trdnjejši in uspešnejši strnitvi vseh sil našega naroda.

4. Pozdravljamo ustanovljanje »Kmet-skih in delavskih zvez« po vsem Primorskem in pozivamo kmete in delavce, da zanesejo misel svojih, v zadnjo slovensko in hrvatsko vas. V organizaciji je naša moč, dezorganizacija nas tira v pogubo.

Na shodu v Šturjah se je sklenila še sledeča resolucija:

Zahtevamo od industrijskih podjetnikov v Ajdovščini, da prejemajo na delo izključno domače delavstvo. Domačini morajo biti prvi, ki naj na naši zemlji dobe kos kruha. Dokler imamo med nami le enega domačega brezposelnega delavca, ne sme biti sprejet v ajdovska podjetja niti en tujec.

Kmetska in delavska zveza priredi 25. in 26. marca na Notranjskem 14. javnih shodov.

Shod vojnih oškodovancev.

V četrtek, dne 16. marca 1922 ob 10. uri predpoldne se je vršil v prostorih zveze obrtnikov v Gorici shod vojnih oškodovancev, katerega so se udeležili v prvi vrsti naši župani — bilo jih je krog 80 — potem pa tudi zastopniki vseh političnih strank na Goriškem.

Namen shoda je bil v prvi vrsti odločno protestirati proti vladnemu odloku z dne 21. februarja 1922, s katerim vlada namerava naravnost ukiniti nekatere ugodne določbe odškodninskega zakona, v drugi vrsti pa pripraviti tla, da se bo nameravano manifestacijsko zborovanje vojnih oškodovancev moglo mirno, urno in veličastno vršiti, ne da bi ga ena ali druga prerazgreta politična skupina v deželi hotela onemogočiti.

Od laške strani so bile zastopane sledeče politične stranke: kmetska, fašisti, ljudska in socialisti; republikaška stranka in Gruppo d'Azione sta poslala pismene izjave, da se strinjata z vsemi sklepi,

ki se napravijo na shod. Zastopana je bila tudi trgovska obrtna zbornica.

Vsi govorniki so v ostrih besedah žigosali postopanje vlade in njenih organov pri reševanju zadev vojne odškodnine. Zahtevali so, da mora vlada umakniti uvodoma omenjeni odlok in priporočali, naj se začne po celi deželi živahna agitacija za pošteno in hitrejše izplačevanje vojne odškodnine.

V imenu Slovencev se je oglašil k besedi g. Gorkič Franc, ki je izjavil, da v tem oziru ni med našim narodom nikakoli razlika, da smo vsi edini, in da bomo v družba s sodeželani druge narodnosti, z vsemi sredstvi delovali na to, da pridemo enkrat do trdne podlage, na katero naj se postavi reševanje odškodninskih zadev. Pripravljeni smo z največjo disciplino dati povdanka vsaki agitaciji, ki stremi za izboljšanje gospodarskih razmer našega oškodovanega ljudstva.

V razgovor so posegli od naše strani še gg. Kovač Ignacij, župan ajdovski, Obljubec Franc, župan v Koškem in dr. Medvešček Peter.

Shod je soglasno sklenil: 1) Na ministrskega predsednika v Rim se odpošlje oster brzojavni protest proti nainovejšemu vladnemu ukrepu glede odškodnin in 2) Na nedeljo, dne 2. aprila 1922 se skliče velikanski manifestacijski tabor vseh oškodovancev v Gorico na Travnik, ki naj bo pričetek tozadevnih agitacij glede vojne odškodnine.

Zborovalci so se na to razšli z odločnim zagotovilom, da ukrenejo, kar bo v njih moči, da se shoda udeleži vse naše ljudstvo, tako da bo vlada videla, kako nevarno igro igra z zavlačevanjem izplačevanja vojne odškodnine.

Narod sebi.

Moška podružnica CMD v Trstu, ki se v kratkem preosnuje v samostojno šolsko društvo za Julijsko Krajino, je z geslom »Narod sebi« založila bloke s pobotnicami za nabiranje prispevkov v narodne in dobrodelne namene. Bloki so v porabi za vsa društva ter vsebujejo pobotnice po 5, 2 in 1 liru ter po 50 stot. in sicer so enotni, t. j. s pobotnicami enake vrednosti, ali pa mešani, s sortiranimi pobotnicami, v skupni vrednosti 100 lir. Tak blok, ki ga društvo naroči za nabiranje prispevkov v svojo korist, stane 5 lir, tako, na vsako društvo, že z nakupom bloka daruje našemu prepotrebemu šolskemu društvu mal prispevek. Društvo pritisne na blok in na vsako pobotnico posebej svoj pečat; ima s tem kontrolo nad nabirali, darovalec je pa gotov, da pride darovana svota na pravo mesto.

Bloki se naročajo pri Moški podr. CMD v Trstu, ali pa pri »Edinosti«, Trst, ul. S. Francesco, 20.

Apeliramo na vsa naša društva, kulturna in dobrodelna, Marijine družbe i. t. d., da pridno segajo po blokkih. Opozorjamo posebno podružnice CMD, naj si jih takoj naroče, da ne bodo morale čakati nove naklade. Skrb CMD podružnic in Dijaške Matice bodi razširiti bloke po stilne, narodne hiše brez bloka CMD. Naj vsej Jul. Krajini. Naj ne bo narodne go-kroži v vsaki veseli družbi, pri vsaki zabavi, na vsaki svatbi, pri vsakem krstu in vsakem pogrebu. Z blokom CMD v roki slavimo zasluge živih, častimo spomin mrtvih. Ko pridemo v gostoljubno hišo, ne čakajmo, da nam ponudijo blok, povprašajmo sami po njem. Težko je dati 5, 10 lir, toda 1 liru, ali 50 stot. zmore vsak. In namen založnika je ravno potom teh blokov olajšati plačilo narodnega davka, dati ljudem možnost, da lahko večkrat po malum darujejo.

Posebno apeliramo na naše ženstvo, da se z vsó vneimo loti nabiranja narodnega davka. Brez vsake vsiljivosti, toda z ljubeznijo do stvari se bo dalo gotovo mnogo doseči. Navaditi je treba narod na žrtve, dopovedati mu je treba, da kdor da naši deci, naši mladini, da samemu sebi. Slovensko ženstvo, zavedaj se svoje najvažnejše, svoje najsvetejše naloge, ki naj ti bo: skrb za deco, skrb za mladino! Vsi na delo z geslom: Narod sebi!

Dopisi.

— Iz Ročinja. Čuditi se moramo postopanju g. župana v Ročinju. Ročinj je po vojski hudo prizadet občina. Naš župan pa nima drugega opravila, kakor da se shaja z bivšim učiteljem italijanščine v Ročinju g. Figliolo v Gorici, ter da sestavlja v sporazumu z njim spomenice in prošnje na civilni komisarijat, da istega nastavi za definitivnega učitelja v Ročinju. Izražati se moramo nad postopanjem g. župana, da vlaga prošnje v ime občinskega sveta, čeravno občinski svet ni o stvari sklepal. Predržno postopa g. župan, ako označuje dotično vlogo s

številko protokola, če tudi ni občinski tajnik protokoliral prizadetega dopisa na civilni komisarijat. Ves občinski svet in vsi ročinjski volilci so ogorčeni nad postopanjem župana Dugarja; ves Ročinj je proti temu, da bi bil nastavljen za učitelja Figliolo. To je dokazala javna seja občinskega sveta, ki se je med burnimi medklci in glasnim žvižganjem vršila 19. marca. G. župan je predlagal, da naj bo seja tajna, a ves občinski svet je glasoval proti temu predlogu. Pri seji je g. župan izjavil, da on ni vedel kaj je podpisal ter da ga je učitelj Figliolo osleparil. Ročinju je znano, da zna g. župan dobro pisati in brati. A če bi bila resnična njegova trditev, bi ga upravičeno vprašali, zakaj je priznal izvolitev in zakaj ne odstopi?

Občinski svet je županu pri javni seji naložil, da mora zadevo v roku 20 dni poravnati in dotično prošnjo pri civilnem komisarijatu dvigniti.

Ze to postopanje g. župana najodločnejše obojamo Ročinj ni volil župana zato, da prodaja koristi občine ter da se poteguje pri vladi, da nastavi Italijana za definitivnega učitelja. Toda naravnost izdajalsko je njegovo postopanje v tem, da je šel po seji tožiti k orožnikom zavedne ročinjske občinarje »moje življenje in ime-tje je v nevarnosti, zato branite me, kraljevi orožniki.« Župan, ki se zateka pred upravičeno jezo, ogorčenostjo, pred utemeljeno obsodbo ljudstva, katerega ga zastopa, k oblastnikom, je izgubljen. Takšen župan je zgubil vso vero, ves ugled pri občinarjih — za to je najboljše, ko izprej ali slej odpove svojem časnemu mestu. O zadevi bomo se poročali, ko izvemo o zlatih naukih in opominih, ki jih je delil g. karabinier ročinjskim fantom.

— Kamnje. V izredno visoki starosti 84 let, po 3 mesečnih strašnih bolečinah se je preselil v večnost dne 20. t. m. ob 10 uri 10 min. Josip Černigoj, oče preč. gos. župnika v Kamnjah, Malokomu je dano doseči tako visoko starost, a še manj vzgojiti tako vzorno svoje otroke, kakor jih je pokojni. Ob njegovem grobu stojita potrti žalosti dva sinova duhovnika preč. gos. župnik iz Lokavca in Kamenj, in učitelj gos. župan mesta Sv. Križ, dva sinova iz Trsta in tri hčere. Doživel je jubilej zlate poroke s svojo gos. soprogo, katero zapušča v največji žalosti. Izredna ponižnost in skromnost pokojnega, neumorna skrb za deło, njegovo naravnost čednostno življenje ga bo do ohranile v trajnem spominu povsod, kder je bil, posebno v Kamnjah, kjer je umrl. R. I. S.

— Iz Idrije. Veliko se sedaj piše o gospodarskem vprašanju in nekako ka-žejo škodo, ki izvira iz neprijateljskih razmer med državami sosedi. Za zgled vzemimo idrijski rudnik.

On potrebuje na dan par vagonov premoga, da iz 3. jaskov dviga rudo, vodo, rudarje iz globine in da raztopi zmlete kamnije, da živo srebro izpuhti.

Prej smo dobivali premog iz Trbovelj. Hrastnika — torej iz sosedne države Jugoslavije, sedaj ga pa vozimo iz Angleškega. Koliko stane dovoz pri taki množini si lahko mislijo. Nekaj milijonov na leto bi si država prihranila, ako bi kupila premog pri sosedu. Saj nam pišejo nekteri naših rudarjev, ki so pri rudnikih v Jugoslaviji zaposleni, da ga tam toliko izkopljejo, da ga celo prodati ne morejo.

Na zadnjem shodu nam je poslanec Šček povedal, da je naš poljedelski minister vendar prodal vse živo srebro, kar smo ga v 3 letih pridelali in sicer po 2500 lir kvintal. Leta 1917, smo ga prodali po 2600 kron, do takrat najvišja cena in država je imela 5 milijonov kron čistega dobička, naj je bilo tudi takrat življenje drago in so morali na leto več tisoč dati za aprovizacijo.

Sedaj so ga prodali po 2500 Lir in nekako se sliši ali vsaj namiguje, da je rudnik pasiven, da so stroški večji, kakor dohodki. Nam se to čudno zdi, ker računov ne moremo pregledati, moramo verjeti, kar se zatrjuje. A gotovo bi bil velik dobiček pri rudniku, če bi Italija dobivala premog iz Jugoslavije, ne pa plačevala tako dolgo prevoznino iz daljne Angleške.

Tuji glasovi.

1. O avtonomiji. L'»Avvenire«, glasilo popolarov v Trstu, piše o avtonomiji:

Mi popolari smo odločno za avtonomijo, ker imamo vero, da se bo z ustanovitvijo dežel z avtonomno samoupravo, in sicer samo tako, dalo srečno pri-spevati k tako zaželeni preuredbi države. Drugače grozi nevarnost, da se bo država okužila v krempljih tistega zma-ja, ki se mu pravi centralistična in neodgovorna burokracija, katera si civilno prizadeva, da bi izpodrinila parlament in vlado in se polastila oblasti, ne da

bi bilo treba prevzeti tudi odgovornost. Vsled tega nočemo in ne moremo privo-liti, da bi se v novih pokrajinah napra-vil korak nazaj, da bi se od naprednejše vladavine, ki je obenem tudi primernejša duhu italijanskega naroda, padlo nazaj v ono mrtvaško enostavno in tlačilno vladavino, ki je bila posneta po franco-skem zgledu, katere pa bi se danes tudi Francija rada otreslo in ki »razveselju-je« našo domovino ze desetletja s tisto nevšečno politično-upravno opremo, ki je ljuba le tvorcem in izkoriščevalcem velebanjih uradov in pa diktatorjem, ka-teri jih izkoriščajo kot nekake pretorian-ske čete. Toda taka uredba je italijan-skemu ljudstvu zoprna. Ljudstvo je ne razume in jo trpi le kot nekako zlo, ki se ne da odvrniti«.

Politika.

— Italija priznala uradno ruskega zastopnika. V smislu začasne pogodbe med Italijo in Rusijo z dne 26. decembra t. l. je bil predsednik ruske delegacije Wo-rowski imenovan od ruske in ukrajinske vlade za uradnega zastopnika pri italijan-ski vladi.

— Burno zborovanje »Narodne o-brane.« Iz Belgrada. Vršilo se je burno zborovanje »Narodne obrane« pod pred-sedništvom polkovnika Jurišića v protest proti reškim dogodkom. Zborovanja se je udeležilo nad 15.000 oseb, med njimi veliko bivših vojakov in invalidov.

— Zaupnica Factovi vladi. Preteklo soboto je dobila nova italijanska vlada zaupnico. Zanj je glasovalo 275 poslan-cev.

— Tripolis. Zadnje čase so poročali, da se godé v Tripolisu nemiri. Danes te vesti zanikajo — priznavajo samo par neznatnih prask.

— Papež Pij XI. bo na koncu Evha-rističnega kongresa osebno nosil mon-štranco na trgu svetega Petra — zapu-stil bo tedaj Vatikan.

— Na Slovaškem propadajo prej ze-lo močni komunisti. Med voditelji so se pojavili spori.

— Sultan proglasil svobodo Egipta. Sultan je naznanil s posebnim reskrip-tom z dne 15. t. m. proglasitev Egipta za svobodno državo.

— De Valera snuje novo organizacijo. De Valera je izdal proglas, v katerem na-znanja, da se bo ustvarila nova republi-kanska organizacija, katere namen bo, da doseže pripoznanje irske republike s strani inozemskih držav.

— Ameriški senat zahteva povrnitev stroškov za porensko zasedbo. Na seji senata so zahtevali plačanje stroškov, ki jih je Amerika izdala za zavezniško za-sedbo v porenskih pokrajinah.

— Angleška pomoč Rusiji. Dolnja zbornica je odobrila s 150 proti 80 glasovom dopolnilno posojilo 100.000 šterlin-gov, ki ga je predložila vlada za pobi-janje lakote v Rusiji.

— Ameriško posojilo Avstriji. Javlja se, da je dovolila Amerika Avstriji 50 mi-lijonov dolarjev posojila.

— Grške vojne ladje so bile pred-kratnim zaplenile tri italijanske trgovske ladje v vzhodnem Sredozemskem morju. Incident je že poravnan.

— Rešitev reškega vprašanja ital. vlada ni poverila zaveznikom.

— Stavka. Pristaniški delavci v Nea-plju se ne morejo pogoditi z gospodarji. Radi zavlačivne tega spora so proglasili vsi pristaniški delavci v Italiji 24 urno splošno stavko.

— Čičerin, ruski vnanji komisar, se zavzema za to, da so delegati na genov-ski konferenci popolnoma enakopravni.

Domače novice.

+ Uredništvo opozarja vse brez iz-jeme, da se list zaključí vsak torek ob 2. uri popoldne; pozneje se rokopiši ne bo-do več sprejemali.

+ Zahvala. Podpisani se tem potom najpriskernejše zahvaljujem vsem članom Slovenske čitalnice v Solkanu, ki so mi z denarnimi darovi priskočili na pomoč v času moje bolezni; posebno pa g. pred-sedniku tovarišu Josipu Štrukelj, odbor-nikom ter tovarišem nabiralcem. Osta-jam hvaležni Leopold Boštiančič.

+ Vedno isto. Podaljšali so rok za vlaganje avstr. og. denarja do 25. t. m. — Prvič je bil rok prekratek in niso mogli vsi ljudje prijaviti denarja, ko še izvedeli niso. Zdaj pa je prišel ta razglas »zopet prenoznost, ljudje bodo ravno izvedeli pri današnjih slabih poštnih razmerah, ko bo rok že potekel. Tako ni nič pomembno. Računati bo treba na to, da ne živé vsi ljudje v mestih in ne čitajo vsi ljudje dnevnikov.

POZOR! Tajništvo pol. društva »Edinosti« in Kmetko-delavske zveze, se je preselilo iz Via Carducci št. 4 v Via Mameli št. 5. (Prej Šolska ulica.)

+ **Znanega Adamiča**, ki ga naši ljudje dobro poznajo in ki je tudi po časopisih vlačil neko afero, so aretirali, ker se je izdajal za obč. tehničnega asistenta in hotel preiskovati ljudi na ulici.

+ **Pol. društvo »Edinost«**. List »Edinosti« poroča:

»Na seji odbora Političnega društva »Edinosti« 16. tek. m. se je sklenilo, da se izdelajo predlogi za preobnovo naše politične organizacije v Julijski Krajini na novi podlagi. Ker je za to treba obširnejših priprav, se je sklenilo, da se za 23. tek. m. sklicani izredni občni zbor prekliche, namestu katerega se bo čimprej vršil občni zbor, ki bo sklepal o omenjenih predlogih.«

+ **Umrl je** prejšnji teden v visoki starosti 94. let, (par mesecev je manjkalo do rojstne obletnice), Jakob Bevk iz Zakojce, ded našega urednika, ki je bil še do zadnjega toliko čil, da je lahko bral knjige. Bil je še eden onih redkih mož, ki je kot vojak prisostvoval vojam in revolucijam v Italiji od l. 1848. dalje. Doživel je celo vrsto vnukov in pravnukov. Naj počiva v miru!

+ **Smrtna kosa**. Minuli ponedeljek je umrl v Kamnjah na Vipavskem v 83. letu g. Jožef Črnigoj, znan knjigovez s Ceste Sv. Križa, oče dveh duhovnikov in župana svetokriškega. N. p. v m.! Preostanim naše sožalje.

+ **Sempas**. (Smrt.) Po kratki in zelo mučni bolezni, je dne 20. III. umrl mladenič Alojzij Krasan, star 27. let. Bil je zelo naredno zaveden, pri raznih veselicah smo ga videli na odru, kot igralca. Tamburaški zbor izgubi v njem nenadomestno moč. Mirno spavaj, dragi nam tovariš, lahka naj ti bo zemlja.

+ **Oni naročniki »Mladike«**, ki še niso plačali namočnine dobe te dni nakaznico po pošti, da jo lahko poravnajo. Storitve vsi svojo dolžnost, ali vrnite prvo in drugo številko!

+ **Podaljšanje roka za predložitev neizgosisanih bankovcev avstro-ogrske banke**. Zakladni minister je podaljšal rok za predložitev neizgosisanih bankovcev avstro-ogrske banke do vključno 25. t. m. Po tem dnevu ne bodo več sprejemali oddelki pokrajinske zakladnice takih bankovcev.

+ **»Slovarček tujk«**. Vsi ljubitelji »Slovarčka tujk«, ki izhaja v let. »Mladiki«, so blagohotno naprošeni, da mi sporoče vse nedostatke in pomankljivosti istega, za kar bom vsakemu jako hvaležen. — Učit. Franc Eržen (Trst, Greta 1.)

+ **Velik izum našega rojaka**. V Glasniku uprave za zaščito industrijske svojine v Belgradu je bil objavljen patent za »meridijansko uro«, katero je izumil gospod Hilarij Vodopivec, načelnik ministrstva financ v Belgradu.

+ **Oglas občin tolminskega okraja**. »Osservatore Triestino« št. 567 dne 15. t. m. objavlja sledeči razglas:

V smislu 3. člena odloka predsedniškega ministrskega sveta z dne 1. II. 22. javljajo župani občin: Tolmin, Sv. Lucija, Grahovo, Volče, Ponikve, St. Vištagora, Šebrelje, Cenčno, Libušnje, Idrsko, Livek, Dreznica, Kobarid, Kred, Sedlo, Breginj, Tinovo, Žaga, Srpentica, Bovec, Log, Čezsoča, Soča in Trenta, da so od 14. marca dalje v tajništvih imenovanih občin na vpogled seznanili osebe, ki so pristojne v te občine in so v smislu senžermenske mirovne pogodbe zadobile italijansko državljanstvo »po pravu samem«.

V teku 30 dni lahko vsakdo, ki bi jih upravičen, vložil ugovor pri dotični občini proti izpustitvi in napakam.

+ **Z duševno krizo** naših mladih intelektualcev se bavi v zadnjem komunističnem »Delu« g. inženir Gustinčič. Temu se ne smemo čuditi, zakaj položaj delavstva v Julijski Benečiji je tako »sijajen«, da se g. inženirju ne zdi potrebno pisati o njem: to naj delajo raje »buržuji«. Poleg razmer v Rusiji in Jugoslaviji tedaj ne ostane ne »Delu« ne g. inženirju drugega, da se posvetita duševni krizi, mladinski literaturi in da zasledujeta podobce po humorističnih listih.

+ **Nesrečen padec**. V ponedeljek je padel z odra, ki obdaja cenkev v Štandrežu, ki jo popravljajo neki Anton Brisco, star 26 let. Višina je znašala 15 metrov; zlomil si je obe nogi in se je tudi drugače težko poškodoval. Prenesi so ga v bolnišnico usmiljenih bratov.

+ **Predstava**. V soboto in v nedeljo so igrali v naškem gledališču v Gorici dramo goriškega pesnika Vittoria Locchi, ki je padel v vojni in spisal »La santa Gorizia«, od tod tudi njegova popularnost. Igra ni uspela.

+ **Ročna granata** poškodovala 4 otroke. (Iz Idrije). Mali otroci so se igrali

na prostem in eden vidi čuden kamen na tleh in ga sune z nogo. Grozen pok nastane, otroci ostrme, a ko zopet k sebi pridejo, vidijo da na več krajih krvavé. K sreči ni noben nevarno ranjen. Kedo je granato tja položil, se ne ve.

+ **Pozor! 50 L. nagrade!** Podpisane Melinku Ivanu iz vasi Melinki, št. 24, pri Kanalu, sta bila ukradena v noči na 12. t. m. dva konja. Kobila, temnorjave barve, črne noge in je imela na levi strani noge križ z utisnjeno št. 8, ter črko »L«. Konj je bil črn brez posebnih znakov. Oba konja sta bila dobro rejena in močna. Tistemu, ki mi pové za konje, ozir. mi da sled za tatovi, dam nagrade L. 500. — Ker sem s to tatvino močno udarjen, se prosim dobre ljudi, da mi grejo po možnosti na roko, da izsledim tatove.

Jugoslavija.

j **Reški Jugoslovenci prosijo za pomoč**. Vlada je prejela brzopjavno prošnjo jugoslovanske stranke na Reki, naj podvzame odločne korake, da zaščiti Reko pred uničenjem po fašistih in zlasti osigura varnost življenja in premoženja reških Jugoslovancev.

j **Seja ministrskega sveta**. Ministrski svet je obširno razpravljal o položaju na albanski meji z ozirom na poročila ponovnih neredov in nemirov v Albaniji. Splošno se je ugotovilo, da so nastali v Albaniji nemiri, ki ogrožajo jugosl. prebivalstvo ob celi obmejni črti.

j **Likvidacija a. o. banke**. Pri tej likvidaciji bo dobila Jugoslavija 25. milijonov zlatih kron. (To je 1. milijardo, 125 milijonov jugosl. kron.)

Društva.

+ **Dornberg**. (Ruska predstava.) V soboto dne 25. in v nedeljo dne 26. t. m. se bo vršila umetniška in operetna predstava ruskih gostov. Začetek ob 4 in pol popoldne. Vstopnine so po 4, 3 in 2 lire. Predstavljal bodo »Norec«, monolog, spisal ruski klasik Apuhčin. »Zobozdravnik«, komedija Čehova; kinodrama »Maščevanje«, predstavlja Dolženskij. »Koncert« ruskih pesmi, arij, romanc, duetov, oper in operet. Gostje so igrali že v Petrogradu in Moskvi. Igrajo: Marija Volkovskaja, sopran, Vartan Sulgin, tenor; Jakov Dolženskij, dramski igralec in drugi. Pozneje bo igrala ta družba v Vipavi.

Obnovitev »Skalnice, društva slovenskih delav v Gorici«. V nedeljo dne 26. t. m. ob 3 in pol bo prvi shod tega dobrodelnega ženskega društva v Slov. sirotišču. Pričakujemo obilne udeležbe. Po shodu bo v cerkvi sirotišča sv. blagoslov, ki se ga bodo društvenice udeležile.

d. Gradišče nad Prvačino. Sporočali smo že, da priredi naša narodno zavedna in za kulturni papadek navdušena mladina na belo nedeljo 23. aprila t. l. lepo narodno slavje v počestčenje spomina blagopokojnega pesnika Simona Gregorčiča na njega nekdanjem domu na Hribu.

Danes se obrača ista mladina do vseh sosednih bratskih društev, pevskih ali tamburaških ter jih vabi k udeležbi, bodisi s pevskimi točkami, bodisi s tamburanjem. Prosi jih pa hkrati, da bi vsa, društva, ki bi hotela nastopiti na odru, blagovoljno to sporočila vsaj tekom treh tednov prirediteljski mladini.

d. Iz Ajdovščine. Dramatični krožek v Ajdovščini uprizori v soboto in nedeljo, dne 25. in 26. marca 1922. ob navadnih urah narodno igro v petih dejanjih »Deseti brat«.

d. Štandrež. Naše Bralno in pevsko društvo bo letos obhajalo 25 letnico obstoja. Društveni odseki, kakor dramatični, tamburaški in še posebno pevski, ki se nahajajo pod strokovnim nadzorstvom in ki štejejo okoli 40 pevcev in pevk; se izvrstno pripravljajo za ta jubilejni dan.

Prosveta.

Ivan Pregelj: Plebanus Joannes. Dolgo pričakovana knjiga, znameniti zgodovinski roman Ivana Preglja, ki se go bi na knjižnem trgu po L. 5.50 izvod. Za danes ga samo toplo priporočamo. Izdala ga je »Naša založba«.

OKLIC.

Že dolgo gori v nas neugasna želja po združitvi vseh tukajšnjih umetnostnih in znanstvenih faktorjev našega rodu v vsestransko reprezentativno enoto. — Gmotno podcenjevanje pa tudi duševno omalovaževanje našega kulturnega dela nas sili, da pred domačim in tujim svetom javno manifestiramo našo voljo in naš stanoyski obstoj. Zavarovati se hočemo

pred materialnim izžemanjem duševnega delavca od strani tistih imetnih posameznikov in skupin, ki menijo, da je duševna produkcija potrebna le zato, da množi njih lastno blagostanje, medtem ko ne daje skromnemu producentu čiste kulture onega, kar je nujno potrebno za njegov obstanek in njegovo delo.

Sklenili smo zategadelj, da se osnuje organizacija, ki bo imela namen medsebojno zblíževati naše umetnike in znanstvenike. Društvo se bo zavzemalo za gnotne in moralne koristi svojih članov, združilo pa bo tudi ves naraščaj, ki je na poti k umetnosti in znanstvu, da mi s svojo pomočjo zagotovi zdrav in uspešen razvoj.

Pozivamo vse jugoslovanske umetnike vseh strok in znanstvenike v Italiji, da nam javijo svoj pristop v snujoče se šstvo. Rok za prijave je določen do 15. aprila t. l.; takoj potem bo v Gorici ustanovni občni zbor. Prosimo tudi, da se na nižje označeni naslov sporoče morebitne želje in nasveti glede društvenega delovanja ter glede organizacije kot take.

Naslov za prijave: Albert Širok, Trst, Chiarbola superiore, 11.

France Bevk, Stano Kosovel, Jože Pahor, Josip Ribičič.

p. »**Prosveta**«. Izšlo sta 1. in 2 številka mesečnika »Prosvete«, glasila slov. kulturnih društev v Italiji s sledečo zanimivo in poučno vsebino: Naši cilji. — Jos. Jurca: Analiza Gregorčičevih poezij. — M. C-t-č: Vinku Engelmannu v trajen, hvaležen spomin. — Vanko Vodopivec: Tamburaški zbor. — Kaj mora pevec vedeti? — O pevovodstvu. — Manjše ljudske knjižnice. — Društveno gibanje. — Sport. — Književnost. — Izhaja 1. dne vsakoga meseca. Naročnina letno 18 L, posamezne šte. 1 i 50 st. — Uredništvo in upravišstvo v Gmici, Corso Verdi 37. — Redakcija lista se zaključi 20. dne vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo.

†
Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, brat in svak g. **ANTON TOPLIKAR, posestnik** dne 16. t. m. opoldne, zadet od srčne kapi nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se je vršil dne 18. t. m. ob 8. uri predp. na domače pokopališče.

Tem potom se najsrčneje zahvalujemo vsem blagim osebam, ki so nepozabnega pokojnika spremili na zadnji poti. **OSEK, 19. marca 1922.**

Žalujoči soproga in sorodniki.

Županstvo v Št. Vidu razpisuje mesto tajnika in organista. Plača po dogovoru, Nastop takoj.

Žalostnim srcem javljamo, da je v 84. letu starosti, po trimesečni mučni bolezni previden s sv. zakramenti dne 20 t. m. umrl naš ljubi in predobri soprog in oče, **gospod**

JOŽEF ČERNIGOJ

Pogreb predragega pokojnika se vrši v sredo, 22. marca ob 9. uri dopoldne

Žalujoči ostali.

Kamnje, 20. marca 1922.

ZAHVALA.

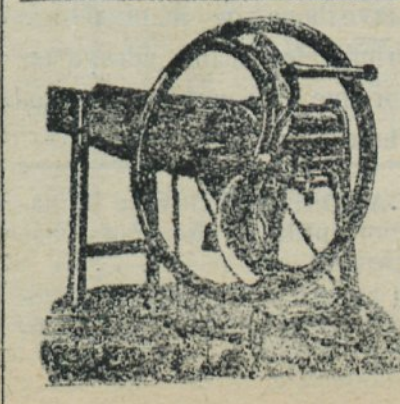
O priliki prebridke izgube našega nepozabnega očeta

ŠTEFANA ŠPACAPANA

izrekamo tem potom pristrčno zahvalo vsem prijateljem in znancem, ki so se udeležili pogreba. Iskreno se zahvalujemo Ozeljancem, ki so spremljali pokojnika na zadnji poti ter vsem sorodnikom za udeležbo pri pogrebu.

ŽALUJOČI OSTALI

Ozeljanu, 19. marca 1922.

A. BREZIGAR in SIN

GORICA, Via Carducci

nek. Gospodska ulica št. 19 v dvorišču.

Velika zaloga vsakovrstnega Kmetijskega orodja in strojev

Konkurenčne cene — Prodaja tudi na obroke.

Darovi.

Dobrodelnost. — Za Slovensko sirotišče so darovali: Ravnica 100 L, Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Cerknem 300 L.

Odbor izreka prav iskreno zahvalo preč. g. kuratu Alojziju Filipiču in vsemu ljudstvu v Orgaru in v Ravnici, ki je sirotišču darovalo več kvintalov krompirja. — Bog poplačaj!

Dobrodelnost. — Za Slov. sirotišče so poslali šolski otroci v Cerknem dobicek igre 50 L, svetnik Albert Komavec 20 L.

Spominjajte se slovenskih sirot! Število osirotelih, zapuščenih, lačnih in raztrganih otrok se čedalje množi in Slovensko sirotišče le s težavo zmaguje velike stroške za vzdrževanje. Prosimo drage rojake, naj se o vseh prilikah spominjajo teh naših najbolj potrebnih otrok. V zadnjem času je več malih, pomoči potrebnih otrok pribežalo v zavod, kjer jim moramo dati hrano, obleko in obutev.

Ker nekatera županstva nimajo dovolj dohodkov, je **dobrodelnost** zelo potrebna. Pridite nam torej na pomoč!

Darovi za NOS. Dol. Branica je izročila za NOS. lir 58 po g. Benko Vekoslavcu.

Koledar.

Marec 31. dni.

26. **Nedelja**: 4. postna. Emanuel, m.
27. **Ponedeljek**: Rupert, škof, Janez D., spozn.
28. **Torek**: Janez Kop., spoznavavec.
29. **Sreda**: Ciril, škof, muč.; Jona, m.
30. **Četrtek**: Angela F., vd.; Amalija, sp.
31. **Petek**: † Modest, škof; Gvidon, sp.
1. **Sobota**: Hugon, škof; Teodora, m.
Dne 29. izhaja solnce ob 5. uri 54 m., a zahaja ob 6. uri 20 min.
Dne 28. mlaj ob 2 uri 3 m. popoldne.

Velikonočne razglednice

v veliki izbiri!
na debelo — na drobno
ima v zalogi
Rojigarna Rätol. tisk. društva
GORICA, Via Carducci 2.

Srebrne krone

Plačam L. 1.40
SAVORGNANI, Nunska ul. 9.

E. vd. Bednarik priporoča sl. občinstvu posebno društvenim knjižnicam svojo knjigovoznico, Gorica, Via Croce 6 (nasproti Šolskega doma),

Izjava.*)

Ker krožijo po občini neresnične govorice, češ, da sem podpisani v družbi fašistov, izjavljam tem potom, da je vse to laž in le namen mi s tem škodovati. Ob enem opozarjam da bom sodnijsko postopal proti vsakemu ki bi še nadalje kaj takega o meni govoril!

Brajnik Ludovik,
mizarski mojster v Štandrežu.

*) Za članke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

V Idrijskem okraju je na prodaj več malih in velikih posestev. Eno je z mlinom. — Naslov pove uprava »Straže«.

OBVESTILO.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem zopet otvoril svojo krojaško delavnico na Kornu (Piazza Edm. de Amicis) števil. 8, II. nadst. —

Priporočam se čeh duhovščini in slavnemu občinstvu za obilen obisk. — Ivan Šuligoj.

Stavbena Zadruga Miren-Sovodnje sprejme v službo gospodično, dobro računarico in strojepisko. Ponudbe osebno na Stavbeno Zadrugo Miren-Sovodnje v Mirnu. — Plača po dogovoru.

Na prodaj je po zmerni ceni košnja zgodnje detelje, dobrega sena in otave za tekoče leto 1922. — Kupci naj se zglase pri Vekoslav Lokar št. 28. Ajdovščina.

Pozor vojni hišni oškodovanci!

Kdor hoče imeti po vojni poškodovana poslopja obnovljena brez nikake obveznosti s popolno garancijo sodnijsko potrjeno, naj se obrne v Sestjan št. 14. pošta Devin.

V bližini mesta Maribor (Jugoslavija) proda se za nizko ceno stavba primerna za manjšo tovarno, večjo ključavničarsko ali mizarsko delavnico. Vse potrebne informacije daje: Ljudevit Kranjc, Maribor, Mestna hranilnica.

KOLESELJ s popolno vprego skoro nov je na prodaj. Naslov pove anončna posredovalnica Molesini Gorica.

ZEMLJIŠČE NA PRODAJ: v Gorici 550 m² za 7.200 Lir, v Orehovljah 7.200 m² za 4000 Lir. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

NAZNANILO.

Podpisani naznanja slav. občinstvu, da je odprl na Idriji ob Bači zalogo istrijskega vina na debelo, ter se priporoča za obilen obisk.

Ivan Golja.

OGLAS.

Županstvo obč. Libušnje naznanja, da je od 14. t. m. naprej skozi en mesec v obč. uradu na Libušnjem na javen upogled razporežen imenik oseb, ki so na podlagi san-germanske mirovne pogodbe pridobile italijansko državljanstvo, in so tuk. občini pristojni, in to ne samo radi javne službe.

V gori omenjenem roku je tedaj predložiti morebitne zahteve za vpis v slučaj opustitve, ali za izbris radi neopravičnega vpisa. V prvem slučaju je priložiti zahtevo druž. list.

Županstvo Libušnje, dne 14. marca 1922.
Župan:
Sokol.

ZAHVALA.

Učenci iz Vrtojbe na drž. obrtni šoli v Ljubljani se tem potom zahvaljujejo za podporni dar, ki ga je poslala stavbena zadruga v Dol. Vrtojbi. Srčna hvala rojakom.

V LJUBLJANI, 14. marca 1922.

Vrtojbenci.

ŽUPANSTVO TOLMIN razglašča:

Ker mora tukajšnji občinski urad postaviti imenik onih sem pristojnih oseb, ki postanejo v smislu senžermanske mirovne pogodbe polnim pravom italijanski državljani, pozivajo se vse one osebe, ki so pristojne v občino Tolmin in ki biva-jo izven te občine, da predložijo tukajšnjemu občinskemu uradu družinske liste izstavljene od občinskega urada (županskega) one občine kjer sedaj bivajo, in sicer najpozneje do 15. aprila t. l.

Za župana:
Ivan Mrak.

Razpisuje se služba obč. tajnika v BILJANI mesečna plača 450 L.

ANTON TERPIN in Comp. nova zaloga manufakturnega blaga v Gorici, Via Rastello št 10

se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi za mnogobrojen obisk.

Cene brez konkurence.
Na drobno! Na debelo!

Zadružna zveza (prej Goriška zveza v Gorici)

vpisana zadruga z omejeno zavezo

je osrednja organizacija vseh goriških zadrug.

Pisarna v Gorici

Corso Verdi št. 32, I. nadstropje.

Urađuje ob delavnikih od 8. do 12. predpolne in od 2. do 4. popoldne. Ob sobotah in dnevih pred prazniki je urad popoldne zaprt.

Podružnica tržaške zadruge delavcev za majoliko in izdelovanje podov

reg. zadruga s o. z.

GORICA TRST
Via Garibaldi 20 Via dell'Olmo 6
MONFALCONE, Via Friuli 401.

Zaloga in delavnica peči in kaminov v barvani majoliki, oblike in risbe po najmodernejših načrtih prvovrstnih tovarov. Lastna tovarna štedilnikov (Sparherde) v majoliki za kurjavo na oglje ali pa na plin. Načrti kuhinj za restavracije.

Izbera plošč iz majolike za stene, kuhinje, kopelji, stranišča, veže, stopnice. Keramične plošče za podove v barvah in v najmodernejših risbah.

Se prevzame tudi samo postavljenje štedilnikov, preoblečenje z majoliko, obnova podov in poprave.

Ta dela izvršujejo izvežbani delavci po brezkonkurenčnih cenah. — Sprejemajo se dela na deželo.

ZALOGE mlinov in tvornic testenin

G. B. Storti - Videm (Udine)

Zastopnik: G. SARTORI

Gorica - Via Vogel 16-18 - Gorica

Zobozdravniški Atelje Robert Berka

Via Dante 4 - GORICA - Via Dante 4

Mnogoletni asistent pri prezanem Zobozdravniku Dr. PIKLU v Gorici.

SPREJEMA od 9—12 in od 2—6.

Dr. A. Grusovin

specialist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože.

Sprejema od 9—11 in od 3—5 ure.

Gorica (Piazza grande) Travnik hiša Paternoli.

Učenka s primerno šolsko izobrazbo, zdrava, poštenih starišev, z veseljem do trgovine se sprejme v manufakturni trgovini Vinko Šket, II. Bistrica.

Prodajalka izvežbana v manufakturni stroki, z dobrimi referencami zdrava ter poštena se sprejme v manufakturni trgovini Vinko Šket, II. Bistrica.

FOTOGRAF ADOLF TREBŠE se bo nastanil začetkom aprila v domačej vasi. Srpenci pri Bovcu.

Izdeloval bo vse v to stroko spadajoča dela, odgovarjal bo tudi pozivom c. občinstva na dom.

Nevesie pozor!

Na domačo
tvrdko

Neveste pozor!

GORICA ul. Carducci št. 11 (prej GOSPOSKA ul.)

Velika zaloga manufakturnega blaga, volne, žime, bombaža, zmeti. — Ravno došla velika množina moškega in ženskega sukna, in raznovrstnega perila, kakor tudi svile.

Postrežba točna in solidna!

PRVA ITALIJANSKA PIVOVARNA IZDELEK STOTISOČ HEKTOLITROV IŠČE IZKLJUČNE ZASTOPNIKE ZA GORIŠKO DEŽELO. PONUDBE: GIUSEPPE RIDOMI - VIDEM - (UDINE)

ZALOGA DELAVNICA

MRAMORJA IZ KARARE

zaloga cementa - stavbenega materiala.

Mila COLINA - Gorica - Corso Vitt. Em. št. 89.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posojilnica)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenkast & Lymann, vsakovrstno blago za poročence, kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Josip Kerševani

mehanik in puškar

v Gorici, Stolni trg 9, desno.

Zaloga raznih šivalnih in kmetijskih strojev, dvokoles, pušk in samokresov, ter vsih posameznih delov, spadajočih v mehanično in puškarsko stroko. Strokovni, brezplačen pouk v umetnem vezanju in krpanju.

Lastna delavnica in popravilnica, Stolni trg 5.

Poniklanje in lakiranje v vsaki barvi.

Priporočam vsakemu Original Mundlos šivalne stroje, ker so najbolj zanesljivi, za te jamčim 15 let.

„ADRIA“ PIVO

je najboljšo

Zaloga za Gorico in deželo

Franc Barzellini - Gorica

Via Silvio Pellico 10 (blizo Korna).

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

„V GORICI,“

Corso Verdi „Trgovski Dom.“

Telefon št. 50.

Brzojavni naslov:

Ljubljanska banka.

Delniška glavica
SHS kron
50 MILIJONOV.

CENTRALA:

Rezerva SHS
kron
45 MILIJONOV.

PODRUŽNICE: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obreštuje vloge na knjižice po 4%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Uradne ure za občinstvo 8¹/₂—12 in od 3—5.

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne urađuje.